

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної роботи

 Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

Виробнича практика

PRODUCTION PRACTICE

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

тип дисципліни _____ нормативна _____

мова викладання _____ українська _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Виробнича практика» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А6 Спеціальна освіта, освітньої програми Логопедія.

« 4 » березня 2025 р. 25 с.

Розробник: Супрун Микола Олексійович, доктор педагогічних наук, професор, Шапочка Катерина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Кисличенко Вікторія Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Білюк Олена Геннадіївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Середя Ірина Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент, Бажмін Володимир Борисович, кандидат педагогічних наук, ст.викладач, Стельмах Ніна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент
Голова освітньої професорської Логопедії "Супрун М.О. р.ч.н.", чл. орг. Комісії

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича практика» розглянуто на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол № 4 від « 5 » березня 2025 р.

В.о. завідувачки кафедри

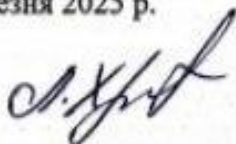

Катерина ШАПОЧКА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича практика» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового педагогічного інституту імені В.О. Сухомлинського

Протокол № 3 від « 6 » березня 2025 р.

Голова

Людмила ХРЯЩЕВСЬКА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Виробнича практика» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Виробнича практика» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол №3 від « 26 » березня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

© Супрун М.О. , 2025

© Шапочка К.А. , 2025

© Кисличенко В.А. , 2025

© Середя І.В. , 2025

© Білюк О.Г. , 2025

© Бажмін В.Б. , 2025

© Стельмах Н.В. , 2025

Анотація

Виробнича практика студентів освітньо-професійної програми "Логопедія" підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А6.01 Спеціальна освіта. Логопедія Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова є невід'ємною частиною підготовки фахівців, основним завданням якої є практична підготовка. Вона проводиться на базі інклюзивно-ресурсних центрів, загальноосвітніх та загальноосвітніх спеціальних закладів освіти, реабілітаційних центрах.

Практична підготовка, більше ніж інша форма навчального процесу, має потребу в конкретизації матеріалу, використанні діючих директивних, методичних і нормативних даних, а також в спеціалізації навчального матеріалу згідно профілю майбутніх фахівців.

За навчальним планом освітньо-професійної програми "Логопедія" виробнича практика передбачена для студентів протягом шести тижнів у третьому семестрі.

Ключові слова: практична підготовка, база практики, звіт з практики.

Abstract

Industrial (professional) practice of students enrolled in the educational and professional program "Speech Therapy" for the training of specialists at the second (Master's) level of higher education in specialty A6.01 Special Education. Speech Therapy at Admiral Makarov National University of Shipbuilding is an integral part of professional training, the main objective of which is practical preparation. It is conducted on the basis of inclusive resource centers, general secondary education institutions and specialized secondary education institutions, as well as rehabilitation centers.

Practical training, more than any other form of the educational process, requires the specification of material, the use of current regulatory, methodological, and normative documents, as well as the specialization of educational content in accordance with the profile of future specialists.

According to the curriculum of the educational and professional program "Speech Therapy," industrial (professional) practice is предусмотрена for students for six weeks in the third semester.

Keywords: practical training, practice base, internship report

ЗМІСТ

1. Опис практики.....	
2. Мета виробничої практики	
3. Передумови для проведення практики	
4. Очікувані результати навчання	
5. Програма виробничої практики.....	
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування... ..	
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	
8. Критерії оцінювання результатів практики.....	
9. Засоби навчання... ..	
10. Рекомендовані джерела інформації.....	

ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, (освітня програма), освітній рівень	Характеристика практики	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <i>А Освіта</i>	<i>Виробнича</i>	
Модулів – 1	Спеціальність <i>А6 Спеціальна освіта</i>		
Змістових модулів – 1	Освітня програма <i>Логопедія</i>	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 180		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		-	-
Практичні роботи			
	Освітній рівень: Другий (магістерський)	-	-
		Лабораторні роботи	
		-	-
		Самостійна робота	
		180 год	120 год
		Вид контролю: залік	

За навчальним планом освітньо-професійної програми "Логопедія" підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А6 спеціальна освіта спеціалізації Логопедія виробнича практика передбачена для студентів другого курсу (третій семестр) обсягом 6 кредитів (180 год.) протягом шести тижнів.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчання

Мета: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Інтегральна компетентність (ІНК)	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК-3. Здатність працювати в команді. ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти. СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації). СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з

	урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів. СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства. СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів. СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій. СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища. СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища. СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами для проведення практики є обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми за перші три роки навчання.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (РН)	РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем. РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах. РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб. РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки. РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.
---	--

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з

	особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища. РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей. РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.
--	---

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Під час практики студенти отримують нові знання, уміння і навички, в основному при

виконанні конкретних практичних завдань, тому праця студентів на штатних посадах (з оплатою або без оплати) є найбільш доцільною в порівнянні з проходженням практики дублерами, по суті, сторонніми спостерігачами.

Виробнича практика проводиться, як правило, на підприємствах, в організаціях, установах, лабораторіях за профілем спеціальності. З базами практики відділ методичного забезпечення та моніторингу якості освіти завчасно укладає договори на проведення практик.

Розподіл студентів на практику проводиться керівником практики від кафедри або завідувачем кафедри згідно з кількістю місць вказаних у договорах, які укладені з базами практики або за листами з окремих підприємств. Студенти можуть самостійно з дозволу кафедри підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

Студенти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики

відповідної кафедри індивідуальне завдання та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- студенти, які проходять практику за індивідуальними угодами з підприємствами (організаціями, установами), необхідно після узгодження повернути один примірник угоди керівнику практики від кафедри, а другий примірник – на підприємство (організацію, установу);
- своєчасно прибути на базу практики;
 - у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
 - вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти залік з практики.

Під час практики студенти можуть залучатися адміністрацією для надання допомоги базі практики. Для того, щоб ця праця носила організований характер, можливість використання студентів для надання допомоги базі практики повинна бути відповідно оформлена з діючим законодавством з урахуванням того, що характер такої праці повинен строго відповідати профілю навчання і по тривалості не заважати виконанню навчальних завдань практики.

Під час практики студенти повинні суворо виконувати прийняті на базі практики правила охорони праці і протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням ними інструктажів (вступного і на кожному конкретному місці праці).

Тривалість робочого часу студентів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю в Україні і складає для студентів віком від 18 років і старше – не більше 40 годин на тиждень.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються студентами з метою надбання під час практики умінь та навичок самостійного розв'язання виробничих, наукових або організаційних завдань. Виконання одного або декількох

індивідуальних завдань активізує діяльність студентів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

Зміст індивідуальних завдань формується до початку практики, але може бути уточнений під час проходження практики керівниками від навчального закладу і бази практики. Темі завдань формуються керівником практики від кафедри в залежності від профілю підприємства (установи, лабораторії) і змісту роботи, яку будуть виконувати студенти.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Матеріали, отримані студентом під час виконання індивідуального завдання, можуть в подальшому бути використані для виконання кваліфікаційної (дипломної роботи), для підготовки доповіді, статті або для інших цілей по узгодженню з кафедрою та базою практики.

Робочий час практиканта

	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
/п			
		готує і проводить логопедичні заняття у межах своєї наукової тематики	
		проводить анкетування батьків, педагогів дітей;	
		готує завдання за тематикою дослідження, посібники, дидактичні матеріали для логопедичних занять	
Усього			

Самостійна робота

	Назва теми	Робота, яку виконують практиканти	Кількість годин
/п			
		Проведення профорієнтаційний заходів	

		у закладах міста Миколаєва та області	
Усього			

Заходи контролю:

На підсумковій конференції всі групи студентів звітують про виконану під час практики роботу, демонструють кращі зразки документації та самостійно виготовлені посібники, роздатковий дидактичний матеріал у межах наукової тематики.

Після завершення практики студент здає методисту/завантажує на платформу Мудл документацію:

1. Щоденник спостережень;
2. Конспекти проведених 2- 3 занять;
3. Матеріали всіх проведених зрізів (анкети, зразки завдань до критеріальних показників, планування тощо);
4. Звіт про практику.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Основними методами навчання під час виробничої практики є: пояснення, демонстрування; вправа; спостереження; робота з літературою; бесіда; інструктаж; тощо.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- завдання в Мудл;
- залік.

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

В навчальному закладі й на базі практики прийнято систему поточного та підсумкового контролю виконання окремих розділів (завдань) і всієї програми практики. На базах практик існує установлений режим праці, можливий контроль часу початку та закінчення роботи

(табелювання), правила ведення поточних записів і складання підсумкового звіту з практики. Результати поточного та підсумкового контролю виконання окремих розділів і всієї програми практики фіксуються у відповідному звіті та щоденнику з практики, які подаються на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Щоденник з виробничої практики повинний мати наступну структуру:

1. Титульний аркуш;
2. Відомості про базу практики (господарство, підприємство, організацію, установу, заклад);
3. Виробнича робота;
4. Індивідуальне завдання студента;
5. Відгук про проходження практики студентом.

Усі розділи заповнюються безпосередньо студентом, за винятком відгуку. Щоденник повинен мати підписи студента, керівника практики від бази практики, керівника бази практики, керівника практики від навчального закладу. Підпис керівника бази практики завіряється печаткою. Щоденник може бути оформлений на аркушах стандартного формату А4.

Звіт з виробничої практики оформлюється кожним студентом індивідуально у вигляді текстового документу на зброшурованих аркушах формату А4 (297х210 мм) відповідно з міждержавним стандартом ЕСКД «Загальні вимоги до текстових документів» (ДОСТ 2.105-95), який уведений у дію у якості державного стандарту України наказом Держстандарту України від 27.06.1996 №259 з 01.07.1997. Звіт складається з таких розділів: титульний аркуш; анотація; зміст; перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (наводиться у разі необхідності); вступ; розділи основної частини; висновки; список використаних джерел; додатки. Список використаних джерел або список використаної літератури повинен відповідати стандарту ДСТУ ДОСТ 7.1:2006 (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та

правила складання). Кожний розділ потрібно починати з нової сторінки.

В звітах повинно бути коротко і конкретно описана робота, особисто виконана студентом. В звітах не повинно бути дослівного переписування матеріалів бази практики (історії бази, технічних описів тощо), а також цитування літературних джерел. Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші звіту повинні бути зшиті. Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики і підготовки звіту, студентам в кінці практики відводиться 2- 3 дні.

У випадку, коли студент проходить практику за угодою з підприємством, зміст практики може складатись індивідуально з урахуванням угоди на цільову підготовку. Звіт перевіряється і затверджується керівниками практик від бази і навчального закладу. Звіт з практики не потрібно збирати та складувати на кафедрі. Після проходження виробничої практики студенту необхідно захистити звіт з практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Оцінювання якості виконуваних робіт ведеться керівником практики від бази практики, про що робиться відповідний запис у щоденнику практиканта. Оцінка якості виконання звіту ведеться керівником практики від навчального закладу з урахуванням повноти відповідей на поставлені питання згідно завдання і дотримання вимог існуючих стандартів щодо оформлення текстових документів у останні дні її проходження або протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики.

Шкала відповідності оцінювання:

- повноту виконання, передбаченого програмою практики, обсягу завдань;
- дисциплінованість студента, його ставлення до роботи;
- уміння застосовувати на практиці теоретичні знання;
- уміння провести обстеження мовлення дитини;

- ступінь самостійності у підготовці науково-дослідницької роботи констатувального етапу експерименту, майстерність її проведення;
- якість оформлення звітної документації та своєчасність її подачі груповому керівнику-методисту.

Залік з виробничої практики встановлюється за підсумком балів по нижченаведених етапах практичної, теоретичної та звітної частин.

Структура заліку з практики

Етап практики	Види робіт	Форма звітності	Кількість балів
1	Інструктаж з порядку проходження практики та з охорони праці і безпеки життєдіяльності. Отримання звітної та методичної документації. Прибуття на базу практики, зустріч із керівництвом, ознайомлення із історією, структурою, роботою, організацією питань охорони праці. Підготовка та оформлення звіту із проходження практики. Робота із літературою, пошук матеріалів до звіту та індивідуального завдання	Журнал інструктажу з питань охорони праці. Щоденник з практики	0..10
2	Виконання робіт під час практики	Щоденник з практики. Відгук керівника практики від бази практики	0..30

3	Підведення підсумків проходження практики. Підготовка та пошук матеріалів для формування звіту із проходження практики. Оформлення щоденнику та звіту. Надання звітної документації на рецензування керівнику практики від навчального закладу.	Щоденник з практики Звіт із проходження практики	0..10
4	Захист звіту з практики	Щоденник з практики Звіт із проходження практики, заліков а відомість	0..50
Всього балів			100

Етап 1.

8-10 балів – студент вчасно прибув на базу практики, пройшов інструктаж з охорони праці, отримав звітну та методичну документацію, отримав індивідуальне завдання на практику; виконав пошук матеріалів до звіту.

5-7 балів – студент не вчасно прибув на базу практики, але пройшов інструктаж з охорони праці, отримав звітну та методичну документацію, отримав індивідуальне завдання на практику; виконав пошук матеріалів до звіту.

3-5 балів – студент не вчасно прибув на базу практики, але пройшов інструктаж з охорони праці, не отримав звітну та методичну документацію, отримав індивідуальне завдання на практику; виконав

пошук матеріалів до звіту.

0-2 балів – студент не вчасно прибув на базу практики, але пройшов інструктаж з охорони праці, не отримав звітну та методичну документацію, не вчасно отримав індивідуальне завдання на практику та не виконав пошук матеріалів до звіту.

Етап 2.

25-30 балів – повне виконання вимог керівника практики; відсутність запізнень і пропусків, порушень техніки безпеки та трудової дисципліни; студент продемонстрував високий рівень виконання програми практики.

20-24 балів – виконання вимог керівника практики в міру можливості; відсутність запізнень і пропусків, порушень техніки безпеки та трудової дисципліни; студент продемонстрував високий рівень виконання програми практики.

10-19 балів – виконання вимог керівника від бази практики в міру можливості, часті запізнення (1-3 рази) і пропуски занять (1-2 рази) за час проходження практики без поважної причини. Студент пройшов інструктаж з охорони праці, не отримав звітну та методичну документацію, отримав індивідуальне завдання на практику; виконав пошук матеріалів до звіту.

0-10 балів – ігнорування вимог керівника практики, часті запізнення (4 і більше разів) і пропуски занять (4 і більше разів) за час проходження практики без поважної причини, не виконання програми практики, її цілей і завдань, грубі порушення якості та строків надання звітних документів.

Етап 3.

8-10 балів – студент вчасно оформив щоденник, звіт та індивідуальне завдання; надав звітну документацію на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

5-7 балів – студент вчасно оформив щоденник, звіт та індивідуальне завдання; надав звітну документацію на рецензування керівнику практики від навчального закладу, але припустив незначні недоліки в оформленні.

3- 5 балів – студент не вчасно оформив щоденник, звіт та індивідуальне завдання; надав звітну документацію на рецензування керівнику практики від навчального закладу

0-2 балів – студент не вчасно оформив щоденник, звіт та індивідуальне завдання; не надав звітну документацію на рецензування керівнику практики від навчального закладу

Етап 4.

45–50 балів – студент логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті знання практичного матеріалу; щоденник практики та звітні документи представлено вчасно; усі питання в звіті розкрито повністю; індивідуальні завдання виконано на високому рівні; звіт захищено без зауважень; характеристика від керівника практики відмінна, студент демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

40–44 балів – студент аргументовано викладає матеріал, має практичні навички; щоденник практики та звітні документи представлено вчасно; виконано всі завдання, але мають місце незначні помилки і зауваження; індивідуальні завдання виконано; звіт захищено добре, характеристика практиканта від керівника практики позитивна.

35–39 балів – студент щоденник практики та звітні документи представив невчасно; у звіті розкрито більшість питань, індивідуальні завдання виконано, але з окремими помилками і недоліками, звіт оформлено і захищено на недостатньо високому рівні, характеристика практиканта від керівника практики позитивна, але містить зауваження.

30–34 балів – студент щоденник практики та звітні документи представив невчасно; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, більшість завдань у звіті не розкрито, виконання індивідуального завдання носить формальний характер,

щоденник практики та звітні документи оформлені недбало; при захисті звіту студент не впевнений у відповідях, не має твердих знань; характеристика практиканта від керівника практики в цілому задовільна.

25–29 балів – студент непереконливо відповідає на питання; щоденник практики та звітні документи представлено невчасно; додаткові питання викликають невпевненість; усі завдання виконано формально; щоденник практики та звітні документи оформлені недбало; студент при захисті звіту не впевнений у відповідях, не має твердих знань, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю; характеристика практиканта від керівника практики задовільна.

1–24 балів – студент не представив щоденник практики та звітні документи або представив їх невчасно, не відповідає на питання щодо бази практики, майже не орієнтується в звіті, практичні навички не сформовані; характеристика практиканта від керівника практики незадовільна.

Залік з практики виставляється згідно до загальної шкали оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка (для заліку)
90- 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	B	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вищим навчальним закладом. Студент, який

в останнє отримає негативну оцінку з практики, відраховується з університету.

ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Для досягнення мети практики та набуття бажаних результатів передбачено застосування наступних засобів навчання:

- діючі моделі та обладнання, технічні засоби та прилади відповідно до профілю бази практики;
- комп'ютери з відповідним програмним забезпеченням для побудови, моделювання та аналізу моделей систем;
- рекомендовані джерела інформації, бібліотечний ресурс (фахова література, вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання, в тому числі в електронному вигляді).

Рекомендована література

Базова

1. Логопедія. Підручник / За ред. М.Н. Шеремет. – К.: «Слово», 2015. – 672 с
2. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. К.: «Самміт-Книга», 2009. 272 с.
3. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупаєвої А.А. - К: « А. С. К. », 2012. - 308 с.
4. Данілавічюте Е. А. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник / За заг. ред. А. А. Колупаєвої. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. – 360 с.
5. Диференційоване викладання в інклюзивному навчальному закладі: навчально-методичний посібник / за загальною редакцією Колупаєвої А. А. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 124с. (Серія «Інклюзивна освіта»).
6. Таранченко О. М., Найда Ю. М. Диференційоване викладання в інклюзивному навчальному закладі: навч. курс та навчально-

методичний посібник / за заг.ред. А. А. Колупаєвої. К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. - 124 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).

7. Універсальний дизайн в освіті: посібник / Під заг. ред. Софій Н. З., - К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 76 с.

8. Шапочка К.А. Методичні рекомендації з дисципліни *«Інклюзивна освіта»*. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2020. 137 с.

1. Асистент вчителя в інклюзивному класі: навчально-методичний посібник / Н. М. Дятленко, Н. З. Софій, О. В. Мартинчук, Ю. М. Найда, під заг.ред. М. Ф. Войцехівського. К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. 172 с.

2. Будяк Л. В. Організаційно-педагогічні умови інклюзивного навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку в загальноосвітній сільській школі: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.03 / Л. В. Будяк. К., 2010. 23 с.

3. Декларація про права розумово відсталих осіб [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_119.

4. Декларація про права інвалідів [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_117.

5. Доступність та універсальний дизайн: навчально-методичний посібник. / В. О. Азін, Я. В. Грибальський, Л. Ю. Байда, О. В. Красюкова-Еннс // . – К., 2013. – 128 с.

6. Загальна Декларація ООН про права людини [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015

7. Закон України «Про дошкільну освіту»

8. Закон України «Про освіту»

9. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї» №1767 – VI від 16.12.2009 р. [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1767-17>

10. Засенко В. В. Особливі діти: освіта та супровід / наук.-метод. журнал «Світогляд». №4. 2015. – С.12-15.
11. Засенко В. В. Освіта осіб з особливими потребами: від інституалізації до інклюзії. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні. / НАПН України / за ред. В. Г. Кременя. К., 2016. С. 68-77.
12. Ілляшенко Т. Діти з церебральним паралічем у загальноосвітній школі / Т. Ілляшенко // Початкова школа. 2008. № 11. С. 58-61.
13. Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: навчально-методичний посібник / Кол. авторів: Патрикєєва О. О., Софій Н. З., Найда Ю. М. – К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2012. - 100 с.
14. Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикєєва О. О., Софій Н. З., Луценко І. В., Василяшко І. П. Під заг. ред. Шинкаренка В. І. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. - 96 с.
15. Індекс інклюзії: професійно-технічний навчальний заклад: навчально-методичний посібник / Кол. авторів: Софій Н. З., Найда Ю. М., Пащенко О. В. – К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2012. – 92 с.
16. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: практ. посіб. / Тім Лорман, Джоан Деппелер, Девід Харві; пер. з англ. – К.: СПД-ФО Парашин І. С., 2010. - 296 с.
17. Інклюзивна освіта: теорія та практика : навч.-метод. посіб. / С. П. Миронова та ін. ; за заг. ред. С. П. Миронової ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. - Кам'янець-Подільський, 2012. - 191 с.
18. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: Навчально-методичний посібник / Кол. авторів: Колупаєва А. А., Софій Н. З., Найда Ю. М. та ін. За заг. ред. Даниленко Л. І., - 2-ге видання, стереотипне – К.: ФО-П Парашин І. С., 2010. - 128 с.
19. Колупаєва А. А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук. –

метод. посіб. /А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук. – К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. – 274 с.

20. Колупаєва А. А. Діти з особливими потребами в освітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: Навчально-методичний посібник / А.А. Колупаєва, О.М. Тараненко. К.: «АТОПОЛ». 2010. 96 с. (Серія «Інклюзивна освіта»).

21. Колупаєва А. А. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навч. курс та навчально-методичний посібник / А.А. Колупаєва, Е.А. Данілавічюте, С.В. Литовченко. – К.: Видавнича група «А.С.К.», 2012. – 197 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»).

22. Конвенція ООН про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_174

23. Конвенція ООН про права дитини [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_021

24. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_g71

25. Критерії оцінювання досягнень учнів початкових класів з особливими освітніми потребами, які навчаються у загальноосвітніх школах в умовах інклюзії. Довідник науково-дослідницької лабораторії інклюзивної освіти. / Упорядники: Савчук Л. О., Юхимець І. В., Яценюк Л. І. – Рівне: РОППО, 2012. – 330 с.

26. Липа В. А. Основы коррекционной педагогики: учеб. пособие / В. А. Липа. – Донецк: Лебідь, 2002. – 327 с.

27. Миронова С. П. Основы коррекционной педагогики: навч.-метод. посібник / С. П. Миронова. – Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2010. – 263 с.

28. Особливості викладання в інклюзивному навчальному середовищі: практика спільного викладання / Н. З. Софій // Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови: наук.-метод. зб.: / за ред.: В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої. - 2015. - Вип. 10. – С. 173-177.

29. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та розумового розвитку / За ред. Л. С. Вавіної. — К. : АТОПОЛ, 2010. — 242 с. 111. Рассказова О. І. Теорія та практика розвитку соціальності учнів в умовах інклюзивної освіти: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.05 / О. І. Рассказова. – Луганськ, 2014. – 44 с.

30. Створення індивідуальної програми розвитку для дітей з особливими освітніми потребами: методичний посібник / Під заг. ред. Софій Н. З., – К.: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 66 с.

31. Таранченко О. М. Інклюзивна освіта. Освіта дітей з особливими потребами / О. М. Таранченко, С. В. Литовченко // Позашкілля. Шкільний світ. - № 3 (015). - 2008. – С. 15-25.

Інформаційні ресурси

- www.nmc.io.ippo.kubg.edu.ua
- www.ussf.kiev.ua
- www.naiu.org.ua
- <http://ispukr.org.ua/>